

Een Nederlandse DARPA: van prototype naar productie

Destinus – Rondetafelgesprek Defensie Innovatie- en Opschalingsautoriteit in samenhang met NADI

Aan: de leden van de vaste commissie voor Defensie, Tweede Kamer der Staten-Generaal

Bijeenkomst: donderdag 28 oktober, 16.00–16.45 uur (blok 1: industrie)

Van: Destinus, Valkenburg

Geachte leden van de commissie,

Destinus ontwikkelt en produceert in Nederland AI-gestuurde autonome systemen: onderscheppingsdrones, eenrichtings-effectors en precisie-effectors voor de lange afstand. Wij zijn gevestigd in Valkenburg en Hengelo en hebben ruim 750 engineers en specialisten in dienst. Vanuit die praktijk steunen wij de oprichting van een Defensie innovatie- en opschalingsautoriteit naar voorbeeld van DARPA van harte. Hieronder leggen wij uit waarom, met concrete voorbeelden.

1. Onze kernboodschap

Nederland heeft geen tekort aan goede ideeën, maar aan snelheid en opschaling. Veel technologie strandt tussen een geslaagd prototype en een eerste serieorder. Een autoriteit die werkt vanuit de operationele behoefte van de krijgsmacht, risico durft te nemen en doorpakt tot aan aanschaf en levering, vult precies dat gat. Voor ons zijn drie punten bepalend: snelheid, opschaling als expliciete opdracht en Defensie als launching customer.

2. Waarom dit goed is voor Destinus en voor Nederland

- **Van pilot naar serie.** In augustus 2026 tekenden Destinus en Defensie een Concept Development & Evaluation-contract om onze Hornet B2 (een kinetische counter-drone interceptor) uiterlijk in het tweede kwartaal van 2027 op schepen van de Koninklijke Marine te integreren. Dit is het type traject waarvoor spoor 1 van de autoriteit is bedoeld (TRL 6/7 tot en met levering, binnen 0–5 jaar). Met een autoriteit wordt dit geen uitzondering maar een vaste werkwijze, ook voor andere Nederlandse bedrijven.
- **Voorspelbare vraag maakt investeren mogelijk.** Productielijnen, integratie- en testfaciliteiten vragen grote voorinvesteringen. Banken en investeerders financieren op basis van geloofwaardige afname. Een autoriteit die als launching customer optreedt, verlaagt dat risico en trekt daarmee privaat kapitaal aan, naast de publieke investering.
- **Operationele feedback als ontwerpinput.** Onze Ruta wordt al in Oekraïne gebruikt. De korte cycli tussen gebruik, aanpassing en nieuwe versie hebben ons product aantoonbaar beter gemaakt. Een autoriteit die de (toekomstige) behoefte van de Nederlandse krijgsmacht rechtstreeks koppelt aan zulke leercycli, haalt jaren uit de ontwikkeltijd.
- **Strategische autonomie en Europese schaal.** Kritieke systemen moeten in Nederland en Europa ontwikkeld én geproduceerd kunnen worden. Onze samenwerking met Rheinmetall in Rheinmetall Destinus Strike Systems laat zien dat Nederlandse innovatie kan aansluiten op Europese industriële schaal. Onze samenwerking met Thales in het project Bliksem EXO laat zien dat we samen met Nederlandse partners een grote rol binnen de Europese defensie-industrie kunnen spelen. Een autoriteit helpt te borgen dat intellectueel eigendom, kennis en productiecapaciteit in Nederland blijven.
- **Meer dan Defensie alleen (spoor 2 en NADI).** Technologie als autonome navigatie zonder GPS, AI-vliegsoftware en zwermaansturing heeft ook civiele toepassingen, zoals inspectie, beveiliging en

logistiek. Op het raakvlak met NADI zien wij kansen om dual-use thema's gezamenlijk te kiezen, zodat Nederlandse kennisinstellingen, startups en maakindustrie daarvan profiteren.

- **Talent en toeleveranciers.** Een stabiele, langjarige vraag vanuit Defensie helpt ons en onze Nederlandse leveranciers om technisch talent aan te trekken en vast te houden. Zo ontstaat een duurzaam ecosysteem rond hightech defensiematerieel in plaats van losse projecten.

3. Randvoorwaarden voor succes

De Kamerbrief van 2 juni 2026 (Kamerstuk 33 009, nr. 178) schetst een goede richting. Op basis van onze ervaring vragen wij aandacht voor de volgende punten:

- **Mandaat en snelheid.** Een autoriteit met eigen mandaat, meerjarig budget en korte besluitvorming. DARPA is succesvol door slagvaardigheid; zonder dat wordt het een extra bestuurslaag.
- **Ervaren programmamanagers en risicotolerantie.** Trajecten in spoor 2 mogen falen, mits er snel van wordt geleerd. Dat vraagt om mensen met technische en industriële ervaring.
- **Een expliciet pad naar aanschaf.** Koppel innovatietrajecten vanaf het begin aan behoeftestelling en materieelverwerving, zodat succes ook leidt tot een order en niet tot nog een pilot.
- **Toegankelijk voor scale-ups.** Zorg voor een lichte aanvraagprocedure en een gelijk speelveld, zodat niet alleen gevestigde partijen maar ook jonge, snelgroeiende bedrijven kunnen deelnemen.
- **Heldere rolverdeling met NADI.** Eén duidelijk loket voor bedrijven, gezamenlijke thema's waar dat logisch is en geen dubbele bureaucratie.
- **Kennisveiligheid, IP en testfaciliteiten.** Duidelijke afspraken over intellectueel eigendom en bescherming van gevoelige technologie, en praktische toegang tot testlocaties en luchtruim, een van de grootste knelpunten voor onbemande systemen.
- **Snelle start.** Start de eerste pilot, die voor 2026 is aangekondigd, zo snel mogelijk en betrek daar ook scale-ups bij, zodat de werkwijze in de praktijk wordt beproefd voordat de inrichting vastligt.

4. Tot slot

Destinus staat klaar om mee te denken over de inrichting en om deel te nemen aan pilots. Wij lichten ons standpunt graag toe tijdens het rondetafelgesprek en beantwoorden uw vragen.

Met vriendelijke groet,

Andre Bosman

Director Government Relations and Communication, Destinus